

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi
irmeli.vuori@vm.fi
anu.pietarinen@vm.fi

Lausuntopyyntönne asiassa VMO42:00/2015

Sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivin täytäntöönpanoa koskeva esitysluonnos

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka sisältää ehdotukset sijoitusrahastodirektiivin 2009/65/EY muuttamisesta säilytystoimintojen, palkka- ja palkkiopolitiikan ja seuraamusten osalta annetun direktiivin 2014/91/EU täytäntöön panemiseksi tarvittavista muutoksista sijoitusrahastolakiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin.

Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Lakiluonnokset perustuvat lähes kokonaan sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivin (2014/91/EU; jatkossa UCITS V) edellyttämiin välttämättömiin lainsäädännön muutoksiin, joten Finanssivalvonnalla ei ole lausuttavaa esityksen pääkohdista. Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että direktiivin täytäntöönpano etenisi mahdollisuuksien mukaan direktiivin asettamassa aikataulussa.

Finanssivalvonta toteaa, että UCITS V - sääntely on implementoitu sijoitusrahastolakiin tarkasti artikla artiklalta, mitä Finanssivalvonta pitää hyvänä direktiivin yhdenmukaisen soveltamisen kannalta ottaen huomioon säilytysyhteisötoiminnan ja sijoitusrahastotoiminnan kansainvälisen luonteen. Lisäksi Finanssivalvonta pitää sääntelyn selkeyden vuoksi tärkeänä sitä, että implementoinnin yhteydessä tarkistettaisiin, etteivät uudet lainkohdat ole ristiriidassa tai tulkinnanvaraisia jo voimassaolevan sääntelyn kanssa.

Finanssivalvonta toteaa lisäksi, että sijoitusrahastolaki on useiden muutosdirektiivien myötä muodostunut tilkkutäkkimäiseksi kokonaisuudeksi ja näin ollen kokonaisuudistuksen tarve on ilmeinen sääntelyn selkeyttämiseksi.

1. Säilytysyhteisön toimilupavaatimukset, säilytysyhteisön tehtävät ja niiden ulkoistaminen

Sijoituspalveluyrityksen toimiminen säilytysyhteisönä

UCITS V mahdollistaa säilytysyhteisönä toimimisen kansallisille keskuspankeille, luottolaitosdirektiivin mukaisille luottolaitoksille sekä jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta säilytysyhteisön toimiluvan saaneille muille yhteisöille. Jäsenvaltio voi valita mitkä edellä mainituista kategorioista se pitää kelpoisena toimimaan säilytysyhteisönä ja esitysluonnoksen mukaan Suomessa kaikki edellä mainitut yhteisöt olisivat kelpoisia säilytysyhteisöksi, mitä Finanssivalvonta pitää hyvänä lähtökohdana ottaen huomioon säilytysyhteisöpalvelujen rajallisen tarjonnan Suomessa.

Voimassaolevan sijoitusrahastolain 11 § on mahdollistanut sen, että sijoituspalvelulain mukainen sijoituspalveluyritys toimii säilytysyhteisönä hakematta lain 9 §:n mukaista säilytysyhteisön toimilupaa. Tämä säännös ei ole jäänyt kuolleeksi lain kirjaimeksi, vaan tällä hetkelläkin muutama sijoituspalveluyritys toimii säilytysyhteisönä.

UCITS V:ssä sijoituspalveluyrityksiä ei erikseen mainita säilytysyhteisöiksi kelpoisten yhteisöjen listalla omana kohtanaan. Esitysluonnoksesta voi saada käsityksen, että sijoituspalveluyritys ei voisi jatkossa toimia säilytysyhteisönä.

Finanssivalvonnan mukaan esityksestä tulisi selkeästi käydä ilmi, onko sijoituspalveluyrityksen jatkossakin mahdollista toimia samanaikaisesti sijoituspalveluyrityksenä ja säilytysyhteisönä.

Säilytysyhteisönä toimivia sijoituspalveluyrityksiä koskevan siirtymäsäännöksen käyttö tulisi mahdollistaa sijoitusrahastolaissa

UCITS V:n artikla 23(4) mahdollistaa siirtymäajan myöntämisen niille rahastoyhtiölle, joiden rahastojen säilytysyhteisöksi on nimitetty sijoituspalveluyritys. Finanssivalvonta pitää tarpeellisena vastaavan siirtymäsäännöksen ottamista sijoitusrahastolakiin, jotta uuteen sääntelyyn siirtyminen sujuisi mahdollisimman juohevasti myös niiden sijoitusrahastojen osalta, joiden säilytysyhteisönä toimii sijoituspalveluyritys.

Termi "ulkoistaminen"

Sijoitusrahastolain 5 luvussa ehdotetaan käytettäväksi termiä "ulkoistaminen" tilanteessa, jossa säilytysyhteisö käyttää alisäilyttäjää sijoitusrahaston rahoitusvälineiden säilyttämisessä. Suomenkielisessä direktiivissä käytetään tältä osin termiä "siirtää [toiminto]" ja englanninkielisessä direktiivissä termiä "delegate [function]".

Sijoituspalvelulain esitöissä (HE 43/2007, s. 46) todetaan:

”Ulkoistamisesta ei olisi kysymys tilanteessa, jossa sijoituspalveluyritys ei voisi itse tuottaa palvelua asiakkaalle. Esimerkiksi tilanteessa, jossa sijoituspalveluyrityksen asiakas hankkii ulkomaisia rahoitusvälineitä, on sijoituspalveluyrityksen käytännössä käytettävä ulkomaista palvelun tarjoajaa rahoitusvälineiden säilyttämisessä. Tällöin kysymys ei olisi pykälässä tarkoitettusta ulkoistamisesta.” Tämän vuoksi sijoituspalvelulain 9 luvun 2 §:ssä puhutaan ulkoistamisen sijaan asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttämisestä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettu laki vuorostaan käyttää termiä ”ulkoistaminen” tilanteessa, jossa säilytysyhteisö käyttää alisäilyttäjää.

Finanssivalvonta esittää harkittavaksi, tulisiko sijoituspalvelulain, sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain terminologiaa jatkossa yhdenmukaistaa tältä osin.

Säilytysyhteisön toiminnan järjestäminen

Sijoitusrahastolakiin esitetään uutta 31 h §:ää, jonka mukaan säilytysyhteisö ei saisi harjoittaa toimintaa, josta aiheutuu eturistiriitoja sen ja sijoitusrahaston, osuudenomistajien tai rahastoyhtiön välillä. Tällaista toimintaa voitaisiin kuitenkin harjoittaa pykälässä mainittujen edellytysten täytyessä (säilytystoiminta toiminnallisesti erotettu, eturistiriitoja pyritään välttämään ja osuudenomistajia informoidaan mahdollisista eturistiriidoista). Esitetty pykälä vastaa UCITS V:n 24 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa.

Sijoitusrahastolain voimassaolevassa 26 b §:n 3 ja 4 momenteissa säädetään säilytysyhteisön toimimisesta sijoitusrahaston asiamiehenä. Erityisesti 3 momentin sanamuodosta voi saada käsityksen, että säilytysyhteisö ei voisi lainkaan toimia rahastoyhtiön asiamiehenä tilanteessa, jossa eturistiriitatilanteiden syntyminen on mahdollista. Tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi Finanssivalvonta esittää 26 b §:n tarkistamista.

2. Palkitseminen

Rahastoyhtiön henkilöstön palkitsemista koskevien säännösten lisääminen sijoitusrahastolakiin on yksi keskeisistä sijoitusrahastolakin ehdotettavista muutoksista. Esitys noudattaa palkitsemissäntelyn osalta pitkälle UCITS V:n säännöksiä, mitä Finanssivalvonta pitää kannatettavana.

Fiva toteaa, että Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) viimeistelee parhaillaan yksityiskohtaisia ohjeita palkitsemisesta direktiivin 14 artiklan 4 kohdan nojalla, mikä tulee osaltaan täydentämään palkitsemissäntelykokonaisuutta.

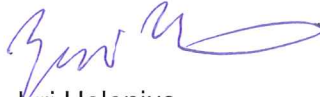
3. Muuta

Sijoitusrahaston luotonotto väliaikaiseen tarkoitukseen (83.1§)

Lakiesityksessä ehdotetaan luovuttavan kansallisesta vaatimuksesta, jonka mukaan Finanssivalvonnan on myönnettävä erillinen lupa sijoitusrahaston luotonkäytölle. Ehdotuksen mukaan jatkossa luotonkäytön edellytyksenä olisi sijoitusrahastojen sääntöihin otettu maininta luotonkäytöstä. Lisäksi pykälää ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että jatkossa luotonotto laskettaisiin rahaston arvosta rahaston varojen sijaan.

Fiva kannattaa ehdotuksia ja katsoo erillisistä luottolupapäätöksistä luopumisen vähentävän turhaa hallinnollista taakkaa. Finanssivalvonta vahvistaa sijoitusrahaston säännöt, joten rahaston luottomahdollisuuden käyttö tulee jatkossakin riittävällä tavalla valvojan arvioitavaksi.

FINANSSIVALVONTA

Jyri Helenius
osastopäällikkö

Merja Junnonen
lakimies